

European IP Helpdesk

Přehled základních skutečností

Jak nakládat s duševním vlastnictvím na veletrzích

*Tento přehled základních skutečností byl
vypracován ve spolupráci s těmito
organizacemi*

Květen 2017

Úvod.....	2
1. Co je potřeba znát, než vyjedete na veletrh	3
1.1 Vjasněte si, jaké duševní vlastnictví vlastně máte	3
1.2 Registrace je nejsnazší a nejúčinnější způsob, jak bojovat s plagiátory	4
1.3 Ochrana duševního vlastnictví je územně omezena	5
1.4 Časová omezení pro rozšíření ochrany do dalších zemí.....	5
1.5 Nehmotné statky je potřeba držet v tajnosti	6
1.6 Čím jsou omezeni sami organizátoři veletrhů	7
2. Co dělat a čeho se naopak vyvarovat	7
2.1 Před veletrhem.....	7
2.2 Během veletrhu	12
2.3 Po skončení veletrhu.....	13
Další užitečné zdroje	14

Úvod

Průmyslové obory, v nichž se intenzivně využívají práva k duševnímu vlastnictví (IPR), mimo jiné ochranné známky, průmyslové vzory, autorská práva, užité vzory nebo patenty – tedy tzv. IPR-intenzivní obory, tvořily podle studie publikované Úřadem pro duševní vlastnictví EU (EUIPO) a Evropským patentovým úřadem (EPO) v letech 2011 – 2013 skoro 28 % pracovních míst na vnitřním trhu Evropské unie¹. To představuje 60 milionů pracovních míst, jež tyto obory přímo vytvářely. Uvedené studie také ukazují, že během téhož období tvořily IPR-intenzivní obory skoro 42 % hrubého domácího produktu (GDP) EU.

Z těchto údajů lze vyvodit několik závěrů. Jednak pozitivní efekty a konkurenceschopnost, jež evropským firmám a evropskému trhu práva k duševnímu vlastnictví přináší, se promítají i do počtu nově vytvářených pracovních míst a obchodních případů. Současně je z těchto dat rovněž patrné, že dnešní trh Evropské unie se stále více rozvíjí právě pod vlivem práv k duševnímu vlastnictví a v obecnější rovině, rovněž i pod vlivem nehmotných statků jako jsou znalosti, vynalézavost a kreativita.

Ochrana a správný management duševního vlastnictví může ve firmách skutečně přivodit zásadní obrát; posiluje totiž schopnost firem vytvářet nová pracovní místa, přináší více obchodních příležitostí a v konečném výsledku firmám umožňuje růst. Tím, že tato ochrana zaručuje časově omezenou exkluzivitu, skýtá IPR šanci získávat výhody z vložených investic a současně zabraňuje jiným stranám, aby se na firemním úsilí bezplatně přizivovaly.

Je nepochybné, že současní napodobitelé mohou snadno vyrábět podobné výrobky za podstatně nižší ceny než originály, což pro původního výrobce může na trhu znamenat nevýhodu. Pro firmy je tedy nanejvýš důležité, aby činily kroky k ověření nehmotných statků, které vlastní a ty si ochraňovaly a rovněž, aby byly schopny vymoci si práva, jež jsou s jejich nehmotnými statky spojena.

Porušení (*Infringement*) práv z duševního vlastnictví – znamená nezákonné užití duševního vlastnictví náležejícího jiné straně. To se může týkat například využívání patentů, užitých vzorů, ochranných známek, nebo autorských práv.

Padělání či napodobování (*Counterfeiting*) – tento pojem se běžně používá v souvislosti s nezákonnou výrobou zboží chráněného ochrannou známkou.

Piráctví (*Piracy*) - je pojem, který se často používá ve vztahu k porušování autorských práv a práv k průmyslovým vzorům (designům). Mezi výrobky, jež bývají nejčastěji postiženy piráctvím, patří hudební nahrávky, filmy a software.

Obchodní veletrhy a výstavy v mnoha ohledech usnadňují obchod a pro firmy, zejména pak pro

¹ Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the European Union, Industry-Level Analysis Report, říjen 2016, je k nahlédnutí [zde](#).

malé a střední firmy (MSP), představují vysoce účinný marketingový nástroj. Veletrhy a výstavy napomáhají firmám získávat nové zákazníky, pomáhají jim vylepšovat firemní image a zaměření a zvyšují popularitu firmy nebo jejich výrobků; napomáhají firmám rovněž analyzovat konkurenci na trhu a posilují firemní konkurenceschopnost. Výstavy jsou svého druhu výstavní skříní inovací a výsledků výzkumu a vývoje. Odrážejí také aktuální tendence a trendy panující v daném odvětví. Výstavy mohou také představovat nástroje pro průzkum trhu, mohou firmám napomáhat v ověřování jejich výrobků na trhu či ve zpřístupňování nových trhů a mohou tak i přispívat k růstu jejich obratu. Na druhé straně platí, že ani veletrhy, jež představují zrcadlový obraz poměrů na trhu, nejsou imunní vůči porušování práv k duševnímu vlastnictví. Výhodou veletrhů je, že firmám umožňují získat více důkazů, než by za jiných okolností získaly pouze z webových stránek padělatele a že potenciálně zamezují dalšímu šíření závadného zboží do velkoobchodních sítí.

Veletrhy trvají jen krátkou dobu, často jen během víkendů. Pro vlastníky práv k duševnímu vlastnictví proto představuje zásadní důležitost rychlá bezprostřední reakce a efektivní, co nejrychlejší kroky proti narušitelům. A stejně tak v případě, že obvinění z porušování práv k duševnímu vlastnictví je během veletrhu vzneseno proti nim samotným, je klíčové se co nejrychleji obhájit.

Pokud se tedy veletrhů účastníte, je zásadní, abyste si své duševní vlastnictví správně ošetřili. Cílem předkládaného přehledu základních skutečností je napomoci vám s přípravou na tyto akce a nabídnout vám souhrn preventivních i okamžitých kroků, jež byste měli podniknout, včetně určitých specifických přístupů na území Evropské unie.

1. Co je potřeba znát, než vyjedete na veletrh

1.1 Vyjasněte si, jaké duševní vlastnictví vlastně máte

Práva k duševnímu vlastnictví sehrávají zásadní úlohu při tvorbě inovačních pobídek; vlastníků inovací zaručují na tyto inovace výhradní práva. V současné době, kdy konkurence nezná hranic a stává se globální, pomáhají firmám tato práva k tomu, aby si udržovaly svou konkurenceschopnost a místo na trhu.

Předtím, než se vydáte na veletrh, je velmi důležité ujistit se, že máte vyjasněnu situaci ohledně vašich práv k duševnímu vlastnictví k výrobkům nebo službám, jež hodláte vystavovat. Hlavní důvod zde spočívá v tom, že vlastnictví práv k duševnímu vlastnictví vám umožňuje uplatnit efektivní opatření proti padělatelům a pirátům.

Na druhou stranu, pokud jste si již zaregistrovali k vašemu výrobku například ochrannou známku nebo průmyslový vzor, registrace sama o sobě ještě nezabrání jiným stranám v tom, aby se nepokoušely váš výrobek okopírovat. Je totiž právě a jen na vlastníkově práv a nikoliv na orgánech veřejné správy, registračních úřadech nebo organizátorech veletrhu, aby si tato svá práva v případě jejich nezákonného porušení vymáhal.

Ochranná známka	Ochranné známky mohou být slova, písmena, číslice, loga, nebo jiné význačné znaky, např. vnější vzhled výrobku, jeho obal, nebo dokonce zvuky či vůně. Tyto prvky umožňují odlišit vaše zboží od zboží konkurence. Registrovaná ochranná známka vám může potenciálně poskytnout monopol na časově neomezené období (lze ji za poplatek obnovit vždy po každých 10 letech), čímž vám napomáhá vybudovat silnou obchodní značku.
Průmyslový vzor	Průmyslové vzory poskytují ochranu vnějšího vzhledu vašich výrobků, který je tvořen např. barvou, tvarem, strukturou, křivkami či ornamenty. V zemích EU lze průmyslové vzory (designy) chránit prostřednictvím národních průmyslových vzorů, stejně jako prostřednictvím registrovaných nebo neregistrovaných vzorů Společenství. Avšak zatímco neregistrovaný vzor Společenství je chráněn po dobu tří let, registrovaný vzor Společenství může být chráněn až po dobu 25 let (tento vzor je obnovitelný za poplatek, vždy po pěti letech).
Patent	Patenty lze chránit vynálezy, které jsou nové, obsahují vynálezecký krok a jsou schopny průmyslového využití. Takovými vynálezy mohou být zařízení, postupy nebo způsoby výroby, jež mají technický účinek. Obvyklé trvání patentu je 20 let.
Užitný vzor	Užitné vzory jsou rovněž výsledkem technické vynálezecké činnosti, ale ve většině zemí jsou kritéria pro jejich registraci méně přísná, než v případě patentů. Možnost ochrany užitným vzorem nenabízejí všechny země EU. V těch státech, kde jsou užitné vzory praktikovány, mají pro registraci užitného vzoru navíc rozdílná kritéria a nabízejí také rozdílnou maximální dobu související ochrany.
Autorská práva (Copyright)	Autorskými právy jsou chráněna původní díla, která mohou mít formu, mimo jiné, knih, brožur, softwaru, fotografií či maleb. V Evropě autorská práva zaručují těmto dílům ochranu po dobu života jejich autora a 70 let po jeho smrti.

Zákony týkající se nečestné obchodní soutěže nebo neetické obchodní praxe mohou rovněž napomoci ochránit vaše nemotné statky proti imitátorům. Napodobitelé sice nemusejí nutně vaše práva přímo porušit, mohou však mást spotřebitele tím, že jejich výrobky jsou podobné těm vašim. Tyto zákony nepochybně poskytují proti imitátorům další možnost obrany, na což se můžete spolehnout při případném soudním sporu.

1.2 Registrace je nejsnazší a nejúčinnější způsob, jak bojovat s plagiátory

Existuje několik druhů duševního vlastnictví, jež vyžadují formální registraci. Jsou to patenty, užitné vzory, ochranné známky a registrované průmyslové vzory. Registrace skýtá několik výhod. Je jasné, že na jednu stranu vám registrace zaručuje výhradní práva, jež ostatní strany nemohou bez vašeho předchozího souhlasu využívat. Na druhou stranu, můžete snadno předložit důkazy o vlastnictví práv, k nimž máte oprávnění. To umožňuje řešení sporů již během obchodních veletrhů a v případě nutnosti to usnadňuje i návazné právní kroky.

Právo k duševnímu vlastnictví	K čemu ho lze použít?	Je nutná registrace?
Ochranná známka	Odlišující znak	Registrace je nutná, nicméně jistou formu ochrany nabízejí rovněž neregistrované ochranné známky.
Průmyslový vzor	Vzhled výrobku	Registrace je většinou nutná, ale lze získat i práva k neregistrovanému designu.
Patent	Nové vynálezy	Registrace je nutná.
Utility model	Nové vynálezy	Registrace se sice vyžaduje, ale za méně přísných podmínek, než v případě patentů.
Copyright	Literární, umělecká a vědecká díla	Registrace se nevyžaduje, ale v některých zemích ji lze provést.

1.3 Ochrana duševního vlastnictví je územně omezena

Práva k duševnímu vlastnictví mají teritoriální povahu. To znamená, že jsou účinná pouze v těch zemích nebo oblastech, pro které bylo o ochranu požádáno a pro které byla tato ochrana udělena. Například, národní patent udělený Španělským úřadem pro patenty a ochranné známky má účinnost pouze ve Španělsku. Z toho plyne, že držitel patentu nemá k danému patentu žádná práva za hranicemi Španělska a nemůže ani bránit dalším subjektům, aby vynález využívali v jiných zemích.

Pokud tedy plánujete účast na veletrhu v jiném státě, můžeme vám jenom doporučit, abyste si práva k vašemu duševnímu vlastnictví zaregistrovali rovněž i v tomto státě. Jednak tím předejdete jejich neoprávněnému zneužití a současně budete moci naplno využít výhod, jež jsou s duševním vlastnictvím spojeny. Navíc, je záhodno považovat již v této fázi i o všech dalších zemích, kde zamýšlíte váš výrobek prodávat.

1.4 Časová omezení pro rozšíření ochrany do dalších zemí

Současný trh je globální, což platí i pro malé a střední podniky (MSP). Prakticky to znamená, že systém ochrany duševního vlastnictví musí nabízet taková řešení, jež umožní právní ochranu pro všechny hráče na tomto globálním trhu. S ohledem na tento požadavek, uzavřely evropské a mnohé další země několik mezinárodních dohod a smluv týkajících se duševního vlastnictví.

Na základě těchto dojednání, existuje možnost rozšířit ochranu zaručenou v jedné zemi i do druhé země. V praxi to znamená, že žadatelé, kteří si náležitým způsobem požádali o ochranu v jedné ze signatářských zemí, mají přednostní právo, které jim umožňuje, aby si během jistého přesně vymezeného časového období požádali o ochranu i v dalších zemích².

Z výše uvedeného vyplývá, že není nutné si podávat přihlášku k ochraně současně ve všech zemích, kde žadatel tuto ochranu požaduje. Mimo patentů, tato pravidla platí i pro užité vzory, průmyslové vzory a ochranné známky. Zmíněné období, během něhož trvá priorita, činí dvanáct měsíců pro patenty a užité vzory a šest měsíců pro průmyslové vzory a ochranné známky. Během této doby tedy máte možnost požádat si o ochranu vašeho duševního vlastnictví i v

² Právo přednosti je zakotveno ve Článku 4(1) Pařížské úmluvy.

jiných zemích a to za stejných podmínek, jako kdybyste si vyplnili všechny vaše následné přihlášky již k datu první žádosti.

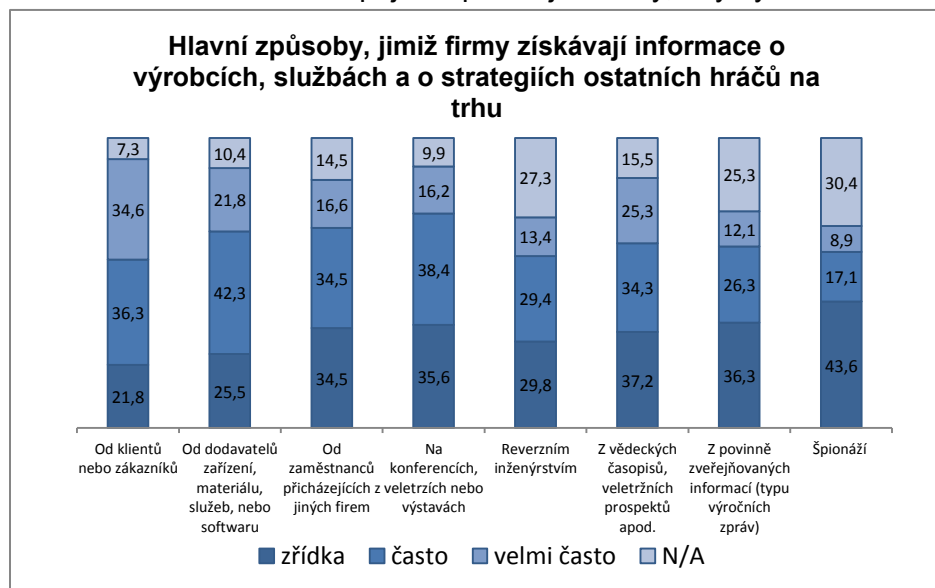
Po uplynutí období priority však ztrácíte nejen vaše právo přednosti, ale navíc, jako je tomu v případě patentových přihlášek, váš vynález současně pozbývá novosti, protože již byl zveřejněn k datu vaší první přihlášky. V případě ochranných známek, i když po uplynutí výše uvedené lhůty práva přednosti pozbudete, můžete si stále zažádat o registraci ochranné známky v cizích zemích individuálně, protože v případě ochranných známek se novost nevyžaduje.

1.5 Nehmotné statky je potřeba držet v tajnosti

Technologické informace, jež činí výrobek dané firmy unikátním, prototypy, nebo seznamy klíčových zákazníků, to jsou jen některé příklady potenciálně důvěrných obchodních informací nebo obchodních tajemství. Nežřídko se utajují také vynálezy, například tehdy, když se usoudí, že daný vynález nemá vůbec cenu patentovat, nebo že daný vynález lze chránit lépe utajováním než patentem. Nicméně, před podáním patentové přihlášky má utajení vynálezu zásadní význam. Pokud během tohoto období totiž dojde k odhalení charakteristik vynálezu, může to jeho pozdější patentování zcela znemožnit. V tom právě spočívá zvláštní kouzlo důvěrných informací, že totiž mohou být potenciálně využity vlastně kýmkoliv a k jakémukoliv účelu³.

Důvěrné obchodní informace nevyžadují formální registraci, přesto jsou však k jejich ochraně potřeba některá ad hoc opatření. Je jasné, že za důvěrnou lze považovat jakoukoliv informaci, jež splňuje následující kritéria:

- Informace je držena v tajnosti, tj. není veřejně dostupná.
- Informace má obchodní cenu právě proto, že je tajná.
- Vlastník informace přijal odpovídající kroky, aby byla informace udržena v tajnosti.

V průzkumu uskutečněném v souvislosti se studií o obchodních tajemstvích, evropské firmy, které se tohoto průzkumu zúčastnily, označily jednoznačně a napříč různými obory veletrhy jako jeden z nejdůležitějších zdrojů veřejně dostupných obchodních informací.

Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market, April 2013.

³ Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market, duben 2013, je k nahlédnutí [zde](#).

Je tudíž zásadní, aby na veletrzích byla přijata taková opatření, jež by zabraňovala nechtěnému vyzrazení cenných informací. Pro důvěrné informace totiž jejich vyzrazení představuje potenciální hrozbu.

1.6 Čím jsou omezeni sami organizátoři veletrhů

Pokud na veletrzích narazíte na narušitele práv k duševnímu vlastnictví, můžete čekat jistou nápomoc ze strany organizátorů veletrhu. Mnoho organizátorů veletrhů přistupuje k problému padělání výrobků i k obchodnímu významu práv k duševnímu vlastnictví svých vystavovatelů velmi odpovědně. Přesto jsou omezeni, pokud jde o typ nápomoci, kterou vám mohou prokázat.

Sami organizátoři veletrhů nemají totiž právní možnosti k tomu, aby proti narušitelům podnikli kroky, např. aby jim odebrali výrobky, nebo aby zavřeli jejich stánky. Organizátoři veletrhů nejsou orgány veřejné správy a tudíž, pokud obviní nějaké vystavovatele z porušení práv k duševnímu vlastnictví, mohou být voláni k odpovědnosti za vzniklou škodu.

Ve smlouvách o pronájmu veletržních stánků i v obecných pravidlech veletrhů a v podmínkách vystavování zboží bývají zakotveny klauzule, jež se týkají rizik

spojených s porušováním duševního vlastnictví a důsledků, jež toto porušování může znamenat jak pro samotné pachatele, tak i pro ostatní účastníky veletrhu. Tyto pasáže obvykle zahrnují prohlášení o srozumění, pochopení a souladu se správnou praxí ve vztahu k právům k duševnímu vlastnictví, závazek nevystavovat kopie zboží jiných výrobců, nebo je neprodleně odstraňovat, informaci o možném vyloučení z veletrhu v případě opakovaných porušení a tam, kde je to vhodné, i zapojení arbitrážních soudů. Prosazovat svoje práva mohou na místě jenom vlastníci příslušných práv a to za pomoci právníka.

2. Co dělat a čeho se naopak vyvarovat

2.1 Před veletrhem

2.1.1 Udělejte si jasno ve vašem duševním vlastnictví a ochraňte si ho

Protože ochrana duševního vlastnictví není automatickou věcí a vymáhání souvisejících práv se odvíjí od vašich vlastních kroků, doporučujeme vám, abyste k ochraně nehmotných statků zaujali aktivní přístup.

Prvním nutným krokem je analýza citlivých prvků obsažených v technologiích, výrobcích nebo službách, jež se chystáte na veletrhu vystavit. Tato analýza vám umožní určit způsoby ochrany, která je potenciálně příhodná pro každý z těchto prvků. Souvisí to s tím, že k ochraně jednoho a téhož prvku lze často použít víc než jeden způsob ochrany.

Předmět ochrany	Patent	Užitný vzor	Průmyslový vzor	Autorské právo	Obchodní značka	Důvěrná informace
Funkční vynález (např. zařízení, postup, metoda)	X	X				X
Software	X ⁴	X	X	X		X
Název technologie nebo výrobku					X	
Vzhled výrobku			X	X	X	
Postery a brožury				X		

Pokud jste tak neučinili již dříve, měli byste si zajistit ochranu v té zemi, v níž se veletrh koná. Je dobrou ustálenou praxí podat si přihlášku patentu, užitého vzoru, nebo registrovaného průmyslového vzoru co nejdříve před konáním veletrhu.

V okamžiku, kdy získáte ochranu, je důležité, abyste připevnili na váš výrobek upozornění, že tento výrobek a další s ním související materiály jsou chráněny registrovanými právy k duševnímu vlastnictví. I když podobné výstražné poznámky nejsou ve většině zemí povinné a ani nevytváří pro výrobek ochranu, mohou být přesto velmi užitečné. Je nepochybné, že je to snadný způsob, jak zákazníkům i konkurenci sdělit, že daný výrobek byl zaregistrován k ochraně, což napomáhá předcházet padělání.

Příklady informativních poznámek o duševním vlastnictví

Patenty: Jakmile je podána žádost o registraci, mohou na výrobek být připevněny informační nadpisy, např. že byla podána žádost o patentovou ochranu daného výrobku” (*patent pending*), nebo že řízení o udělení patent právě probíhá (*patent applied for*).

Ochranné známky: Pokud je výrobku udělena registrace, na výrobcích se běžně užívá symbol ®.

Průmyslové vzory (práva k designům): Registrační číslo designu může být připevněno na daný výrobek nebo obal výrobku.

Autorská práva (Copyright): © [jméno vlastníka autorských práv], [rok vzniku díla].

2.1.2 Neporušujte práva jiných osob

Když se připravujete k účasti na veletrhu, je podstatné, abyste si nejenom pečlivě ochránili své vlastní duševní vlastnictví, ale abyste se zároveň i vyvarovali porušení práv jiných osob a to v té

⁴ Zda lze či nelze software patentovat je stále předmětem diskuse, s ohledem na skutečnost, že software jakožto předmět ochrany není výslovně uveden ve článku 52(2)(c) a (3) Evropské patentové úmluvy (European Patent Convention, EPC). Nicméně, Rozšířený odvolací senát Evropského patentového úřadu (EPO) je nakloněn tomu, že software patentovat lze, pokud patentový nárok, vztahující se k počítačovému programu, definuje nebo využívá technických prostředků (hardware).

zemi, kde se bude veletrh konat.

V praxi to znamená, že práva jiných osob můžete porušit již jenom tím, že se chystáte nabízet vaše výrobky na veletrhu k prodeji. Vezměte si například patenty. Patent vám pouze zaručuje tzv. negativně vymezená práva, tj. brání ostatním stranám, aby výrobek obsahující vaše patentované řešení nabízeli k prodeji a prodávali (bez vašeho výslovného souhlasu). Avšak samotná skutečnost, že jste k dané technologii obdrželi patent, ještě neznamená, že tuto technologii můžete realizovat na trhu. Z tohoto důvodu je velmi důležité ověřit si, zda výrobek, který hodláte na veletrhu vystavit, neporušuje práva jiných stran. To lze zjistit formou rešerše na tzv. volnost podnikání (*freedom-to-operate*)⁵.

Rešerši na volnost podnikání se doporučuje uskutečnit ještě před veletrhem. Umožní vám to vyhodnotit s tím spojená potenciální rizika a případně učinit další kroky potřebné k tomu, abyste se mohli veletrhu účastnit bez rizika. Tato rešerše je důležitá i kvůli předcházení potenciálním nárokům proti vám samotným. Umožní vám totiž, budou-li během veletrhu podobné nároky proti vám skutečně vzneseny, abyste ve spolupráci s vaším poradcem pro otázky duševního vlastnictví přijali vhodné kroky s cílem tomuto vývoji předejít, nebo abyste na ně mohli účinně zareagovat. Pokud se jiné firmě podaří domoci se toho, že proti vám bude vydán soudní příkaz, nebo se jí během veletrhu podaří doložit, že váš výrobek porušuje její práva, může se skutečně stát, že budete nuceni stáhnout váš výrobek ze stánku, což pochopitelně pověst vaší firmy pošramotí. Jsou zde tedy rizika nejenom čistě právní, ale také obchodní.

2.1.3 Vyvarujte se zveřejnění vašich důvěrných informací

Abyste se předem vystříhali potenciálního vyzrazení vašich nových myšlenek a předešli tak ztrátě jejich novosti, měli byste si napřed analyzovat všechno, co zveřejňujete. Je jasné, že jakýkoliv výrobek, materiál či publikace (např. brožury a firemní letáky), jež zamýšlíte vystavit na veletrhu, by měly být napřed zkontrolovány, abyste se ujistili, že nevratně nezveřejníte nějaké nechráněné cenné informace. Navíc, byste měli připomínat těm zaměstnancům, kteří se dané akce účastní, že nechráněné informace by se neměly zveřejňovat.

2.1.4 Během veletrhu si *chráňte* své výrobky před fotografováním

Organizátoři mnoha veletrhů dodržují zásadu, že fotografování není v místě konání akce dovoleno. Toto omezení je sice významné, protože komplikuje plány imitátorům, ale v praxi, s ohledem na množství lidí používajících mobilní telefony vybavené fotoaparáty, se vymáhá jenom obtížně. Proto je důležité dopředu si zjistit, jaké jsou podmínky účasti na daném veletrhu. Ověřte si také, zda tam platí zákaz fotografování a jaké jsou případné sankce za porušení zákazu fotografování. To vám napomůže ujasnit si, co lze v podobných situacích dělat.

2.1.5 Seznamte se s pravidly veletrhu a s jeho službami

⁵ Další informace o tzv. volnosti podnikání (*freedom-to-operate*) najdete v přehledu základních skutečností Evropského helpdesku pro otázky práv k duševnímu vlastnictví „Jak nakládat s duševním vlastnictvím při mezinárodních jednáních“ („How to deal with IP-related issues in transnational negotiations“), který lze nahlédnout v naší on-line knihovně [zde](#).

Většina veletrhů k problému možného padělání či pirátství přistupuje odpovědně. Je proto ve vašem nejlepším zájmu, abyste se pečlivě seznámili s pravidly a podmínkami, které na daném konkrétním veletrhu platí pro vystavovatele a návštěvníky. Kontaktujte také organizátory akce a zjistěte si u nich, jaké služby vám mohou nabídnout, pokud se během veletrhu setkáte s porušením svých práv. V podmínkách pro vystavovatele a návštěvníky si můžete sami ověřit, jestli na dané akci lze fotografovat a jestli, pokud se ukáže, že došlo k porušení práv z duševního vlastnictví, podniknou organizátoři potřebné kroky (např. jestli vám poskytnou právní a praktickou nápomoc, nebo nějaké jiné alternativní řešení případného sporu). To vám může napomoci při vašem rozhodování, až budete plánovat strategii, jak na veletrhu naložíte s případnými narušiteli vašich práv.

2.1.6 Zvažte možnost získat Certifikát výstavní priority

Dříve než pojedete na veletrh, je navíc záhodno si ověřit, jestli je daná akce klasifikována jako oficiální mezinárodní nebo národní výstava⁶, jelikož na akcích obou těchto typů mohou vystavovatelé využít k získání patentové ochrany tzv. odkladného období (*grace period*). Konkrétně se jedná o to, že v zemích Evropské unie se rozlišují dva případy tzv. nezáměrného zveřejnění (*non-prejudicial disclosures*), kdy odhalení či zveřejnění patentu ještě nemusí nutně znamenat zánik jeho novosti. Tyto případy zahrnují situace, kdy patent je vyzrazen v důsledku očividného zneužití třetí stranou (*evident abuse by a third party*) a veřejné předvedení na oficiálních výstavách.

Jinak řečeno, pokud tímto způsobem dojde k odhalení vynálezu, neohrozí to jeho patentovatelnost. Přitom je však nezbytné vyžádat si od organizátorů veletrhu tzv. certifikát priority a ten potom doložit k patentové přihlášce, jako podpůrný doklad o prioritě. Certifikáty priority, jež opravňují k odkladnému období, vydávají však jen některé veletrhy. Tyto výstavy jsou definovány národními zákony a jejich seznam se obvykle zveřejňuje v oficiálních národních časopisech. Předtím, nežli se rozhodnete odhalit váš vynález na některém z veletrhů, je tedy navýsost záhodno, abyste tento váš krok napřed zkontrolovali s poradcem pro otázky duševního vlastnictví, protože to může znamenat, že váš vynález pozbyde novosti nutné k získání patentové ochrany.

O certifikáty priority lze na výstavách konaných v zemích EU požádat i v případě průmyslových vzorů (designů) a ochranných známek. I tyto dokumenty mohou být užitečné; pokud se totiž rozhodnete zaregistrovat si design nebo ochrannou známku až po skončení výstavy, od příslušného národního úřadu průmyslového vlastnictví (nikoliv ale od EUIPO) obdržíte ochranu od data prvního dne konání veletrhu. Dokonce i firmy, které nemají v plánu si design zaregistrovat, běžně využívají těchto dokumentů o výstavní prioritě k tomu, aby s jejich pomocí doložili, že daný design byl vytvořen v určité době. Činí tak preventivně, pro případ, že by v budoucnu kolem této věci vznikla nějaká pře.

⁶ Soupis oficiálně uznávaných mezinárodních výstav najdete na webových stránkách Bureau International des Expositions [zde](#).

2.1.7 Vytipujte si potenciální narušitele vašich práv ještě před akcí

Ještě před veletrhem je vhodné si zjistit, jestli se dané akce zúčastní i potenciální porušovatelé vašich práv. Organizátoři veletrhů publikují na internetu seznamy vystavovatelů, v nichž někdy můžete vypátrat nějaký náznak, jaké výrobky asi budou na akci presentovány.

Tato pátrání vám pomohou ujasnit si, jak s narušiteli naložíte. S pomocí vašeho poradce pro duševní vlastnictví můžete například připravit výzvy k ukončení protiprávního jednání a upuštění od tohoto jednání v budoucnu (*cease-and-desist letters*), žádosti o sběr důkazů na veletrhu, nebo žádosti o soudní příkaz proti narušitelům (včetně zabavení zboží), zabraňující jim pokračovat v nekalých praktikách. Můžete také vyrozumět orgány celní správy, aby zabránili dovozu padělaných výrobků do dané země. Pokud tato opatření nejsou příhodná, nebo pokud na ně nemáte dost času, můžete během veletrhu alespoň shromáždit důkazy o tom, že práva k vašemu duševnímu vlastnictví byla narušena.

Celní oznámení (Custom Notices):

- Žádost o národní přihlášku může být podána v té zemi, kde se akce koná.
- Může být také podána žádost o přihlášku evropskou, jež pokrývá území Evropské unie.
- Přihlášku je potřeba podat v náležitém předstihu před začátkem monitorovacího období.

Výzvy k ukončení protiprávního jednání a k upuštění od tohoto jednání v budoucnu (Cease-and-desist letters):

- Dopis vysvětlující potenciálnímu narušiteli, že vlastníkem práv k duševnímu vlastnictví jste vy a že ho tudíž žádáte, aby svou nelegální aktivitu zastavil.
- Před odesláním tohoto dopisu potenciálnímu narušiteli vašich práv je žádoucí, abyste se poradili s právníkem.

Občanskoprávní kroky (Civil Actions):

- Sběr důkazů: Soudní příkaz shromáždit a uchovat důkazy o porušení práv k duševnímu vlastnictví (často bez uvědomění potenciálního pachatele).
- Soudní příkaz k zabavení: Příkaz vydaný soudem s cílem zamezit bezprostřednímu porušení práv a zakázat pokračování v dané aktivitě; bývá obvykle doprovázen příkazem k zabavení padělaného zboží.

2.1.8 Připravte si předem dokumenty týkající se vašich práv k duševnímu vlastnictví

Je důležité, abyste si předem připravili dokumenty potvrzující vaše vlastnictví a platnost vašich práv k duševnímu vlastnictví. Pokud dojde k situaci, že během veletrhu budete potřebovat podniknout kroky proti narušitelům vašich práv, nebo že budete potřebovat ochránit vaši firmu, protože budete sami obviněni z porušení práv jiných stran, potom vám tyto dokumenty určitě pomohou.

Jaké typy dokumentů bych si na veletrh měl(a) vzít?

- Potvrzení o registraci;
- Potvrzení o uhrazení registračních poplatků, ročních nebo jiných udržovacích poplatků;
- Dokumenty potvrzující vlastnictví a jakékoliv s tím související licenční smlouvy;
- Dokumenty o jakýchkoliv vašich krocích, které jste podnikli ještě před veletrhem s cílem vymoci si vaše práva k duševnímu vlastnictví.

2.1.9 Vyhledejte nápomoc odborníků na ochranu duševního vlastnictví

Když plánuje účast na veletrhu, mohou vám být nápomocni právníci specializovaní na otázky duševního vlastnictví. Ti vám mohou pomoci nejen s vlastní ochranou duševního vlastnictví, ale také v případě, že vy sami budete potřebovat přijmout opatření proti narušitelům svých práv, nebo abyste se na veletrhu sami obhájili. Z tohoto důvodu je žádoucí, abyste kontakty na ně měli po ruce a abyste si ověřili, že budou případně k dispozici i během víkendů. Včasný právní zásah budete možná potřebovat.

Je také důležité, abyste ještě předtím, než podniknete kroky proti narušitelům vašich práv, věc zkonultovali s poradcem. Jde o to, že některé z těchto kroků mohou vaše podnikání ohrozit. V mnoha zemích totiž platí pravidlo, že pokud se hrozba, učiněná například formou předžalobní upomínky, ukáže jako nepodložená, může to ve svém důsledku znamenat, že budete muset dotyčné straně uhradit vzniklou škodu. Na druhou stranu, pokud narušitele vašich práv postavíte před soud, vaše duševní vlastnictví se může dostat do zranitelné pozice, protože narušitelé se budou snažit jeho platnost zpochybnit. Z toho vyplývá, že dříve než budete na veletrhu vymáhat svá práva na narušitelích, je potřeba nejprve vyhledat právní konzultaci.

Pokud sami přímo nemáte nějaké experty v té zemi, ve které se veletrh koná, doporučujeme vám, abyste si prostudovali seznam místních expertů a institucí specializovaných na oblast duševního vlastnictví. Tento seznam vám mohou poskytnout organizátoři daného veletrhu.

2.2 Během veletrhu

2.2.1 Nezveřejňujte důvěrné informace

Vzhledem k tomu, že veřejné vystavení vašich inovačních výrobků na veletrhu může zneplatnit budoucí ochranu souvisejícího duševního vlastnictví a zveřejnění důvěrných informací vás může vystavit na milost a nemilost vaší konkurenci, je velmi důležité se ujistit, že na akci neodhalíte žádné tajemství, a to ani v ústní, ani v písemné podobě.

2.2.2 Vyžádejte si certifikáty o výstavní prioritě

Pokud si budete přát, aby vám organizátoři veletrhu vystavili certifikát, že jste na akci vystavili váš určitý výrobek, kontaktujte organizátory hned na začátku veletrhu, pokud si chcete být jisti, že vaše žádost bude vyřízena včas. Představitel organizátora veletrhu váš stánek navštíví a zkontroluje všechny vaše vystavené předměty, jež je potřeba zdokumentovat.

2.2.3 Pozorně sledujte dění na veletrhu i potenciální padělatele

Bez ohledu na to, jaká na veletrhu bude vaše strategie ochrany a vymáhání práv k duševnímu vlastnictví, jsou tyto akce vždy výbornou příležitostí ke sběru důkazů, například katalogů a brožur, obsahujících informace o podezřelých výrobcích, jež potenciálně porušují vaše práva. S vaším poradcem byste si měli ujasnit, jaké druhy důkazů je třeba shromažďovat. Je třeba zabezpečit, aby tyto podklady byly použitelné před soudem pro případ, že je budete v budoucnu potřebovat.

2.2.4 Podnikejte adekvátní kroky

Pokud vaše strategie pro daný veletrh zahrnuje i kroky proti narušiteli vašich práv, měli byste vše nejprve probrat s vaším poradcem. Konkrétní kroky, které lze podnikat přímo na veletrhu, závisejí totiž na několika faktorech. Jedním z těchto faktorů je i země, v níž se akce koná, protože kroky přípustné na veletrzích nejsou v rámci Evropské unie vzájemně harmonizovány.

2.2.5 Uvažte také alternativní způsoby řešení sporu

Mnoho organizátorů obchodních veletrhů nabízí na volitelném nebo povinném základě určitý systém řešení sporů během veletrhu. Tento mechanismus velmi často zaručuje rychlé a spravedlivé řízení vedoucí k nalezení řešení konkrétních konfliktů vznikajících během veletrhů. Nezapomínejte však, že pokud chcete vaše práva vymáhat nejen během veletrhu, ale i v dalším průběhu roku, potom bude nutno přistoupit k právním krokům (*legal action*).

2.3 Po skončení veletrhu

2.3.1 Podnikejte kroky na ochranu svých práv

Shromážděné důkazy byste měli předat vašemu poradci, aby je analyzoval a napomohl vám s konkrétními kroky s cílem vymoci na narušitelích vaše práva. Zde všeobecně platí, že je důležité tyto kroky podnikat svižně a ještě předtím, než se inkriminované výrobky dostanou ve větším měřítku na trh.

Pokud jste na veletrhu již podnikli kroky s cílem domoci se svých práv, je důležité ověřit si u vašeho poradce, jaké další kroky zbývá ještě vykonat. Vymáhání práv totiž nekončí spolu s veletrhem. Organizátory veletrhu je navíc vhodné informovat i zpětně o jakýchkoliv vašich krocích, a pokud již dříve došlo ke sporu s některým vystavovatelem nebo návštěvníkem veletrhu, i o výsledcích, kterých jste dosáhli před soudem.

Další užitečné zdroje

Přejete-li si získat k těmto otázkám další informace, podívejte se prosím také sem:

- Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the European Union, Industry-Level Analysis Report, October 2016
https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/performance_in_the_European_Union/performance_in_the_European_Union_full.pdf
- Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market, April 2013 http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/docs/trade-secrets/130711_final-study_en.pdf
- Fact sheet on “How to deal with IP-related issues in transnational negotiations”
<http://www.iprhelpdesk.eu/Fact-Sheet-How-to-Deal-with-IP-Issues-in-Transnational-Negotiations>
- IPKey resources on trade fairs
<http://www.ipkey.org/en/resources/ip-information-centre/29-trade-fairs>

BUĎTE S NÁMI V KONTAKTU

Vaše komentáře, návrhy a dotazy zasílejte laskavě na tuto adresu:

European IPR Helpdesk
c/o Eurice GmbH
Heinrich-Hertz-Allee 1
D-66368 St. Ingbert
Email: service@iprhelpdesk.eu
Phone : +34 965 90 9692 (Helpline)

O EVROPSKÉM HELPDESKU PRO OTÁZKY PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ

Evropský helpdesk pro otázky práv z duševního vlastnictví (*The European IPR Helpdesk*) si klade za cíl zvyšovat povědomí současných i potenciálních nových účastníků evropských projektů v těch otázkách, které jsou spojeny s duševním vlastnictvím a jeho ochranou. Činí tak cestou poskytování informací, přímým poradenstvím a školeními. V problematice duševního vlastnictví a jeho ochrany poskytuje Evropský helpdesk navíc prostřednictvím sítě Enterprise Europe Network podporu malých a středním evropským firmám, které uzavírají smlouvy o mezinárodní spolupráci, nebo o těchto smlouvách vyjednávají. Všechny tyto služby jsou poskytovány bezplatně.

Linka první pomoci (Helpline): Služba linky první pomoci zodpoví vaše dotazy týkající se duševního vlastnictví do tří pracovních dnů. Kontaktujte nás laskavě prostřednictvím registračního formuláře na našich stránkách – www.iprhelpdesk.eu. Kontaktovat nás můžete také telefonicky nebo faxem.

Webové stránky: Na našich webových stránkách najdete množství informací a užitečných dokumentů týkajících se různých aspektů duševního vlastnictví a jeho managementu, zejména s ohledem na specifické otázky duševního vlastnictví v kontextu programů financovaných z Evropské unie.

Newsletter a Bulletin: Zaregistrujte se k odběru našeho e-mailem rozesílaného Newsletteru a Bulletinu. Získáte tak přístup k novinkám z oblasti duševního vlastnictví a přečtete si články a případové studie z pera expertů.

Školení: Vypracovali jsme speciální tréninkový katalog složený z devíti různých modulů. Pokud máte zájem naplánovat si některé z našich školení, pošlete nám jednoduše e-mail na adresu training@iprhelpdesk.eu.

PRÁVNÍ POZNÁMKA (DISCLAIMER)

Evropský helpdesk pro otázky práv k duševnímu vlastnictví zajišťuje bezplatnou prvotní podporu v záležitostech spojených s právy k duševnímu vlastnictví. Cílem této podpory je pomáhat současným a potenciálním příjemcům projektů financovaných ze zdrojů EU a rovněž i malým a středním podnikům s řízením jejich nehmotných statků.

Evropský helpdesk pro otázky práv k duševnímu vlastnictví je řízen Výkonnou agenturou Evropské komise pro malé a střední podniky (EASME), přičemž politické vedení zajišťuje Generální ředitelství Evropské komise pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky (DG Grow).

Informace poskytované Evropským helpdeskem pro otázky práv k duševnímu vlastnictví nemají právní ani poradenskou povahu a Helpdesk tudíž nenese odpovědnost za případné důsledky jakékoliv akce vykonané na jejich základě. Tyto informace navíc nelze považovat za oficiální stanoviska EASME ani Evropské komise. Ani EASME, ani Evropská komise, ani kterákoliv osoba vystupující jejich jménem nejsou odpovědné za způsob, jakým bude s těmito informacemi naloženo.

Tento dokument byl přeložen Enterprise Europe Network Česká republika, jež je členem sítě ambasadorů Evropského helpdesku pro otázky práv k duševnímu vlastnictví. Překlad a jeho úpravy vycházejí z dokumentů bezplatně poskytnutých Evropským helpdeskem pro otázky práv k duševnímu vlastnictví. Evropský Helpdesk pro otázky práv k duševnímu vlastnictví neodpovídá za jakákoliv zkomolení nebo úpravy původního textu spojené s tímto překladem.

Copyright

© European Union (2019)